

Рахунок, на який не може бути накладено арешт (P-рахунок)

(Станом на 1 грудня 2021 р.)

Загальна інформація щодо захисту рахунку від арешту

(Загальна інформація Об'єднання союзів робітників із консультації товариств, що мають боргові зобов'язання, і головних об'єднань компаній німецького кредитного господарства [Німецьке кредитне господарство])

Право на зміну

Кожен власник рахунку має право перетворити свій наявний поточний рахунок (Girokonto) на рахунок, на який не може бути накладено арешт (P-рахунок). Подати запит на перетворення може вповноважений агент. Перетворення рахунку також можливе, якщо для операцій використовуються власні кошти власника рахунку.

Базовий рахунок

Користувачі, у яких немає поточного або платіжного рахунку, мають право відкрити базовий рахунок, якщо законно перебувають на території Європейського Союзу. Це також стосується користувачів, які не мають постійного місця проживання і втікачів, а також осіб, що не мають посвідки на постійне проживання, але не можуть бути депортовані (особи, що мають відстрочку від вимоги виїхати за межі держави). У базовому рахунку є всі необхідні функції поточного рахунку.¹ Під час подачі запиту на отримання базового рахунку можна відразу попросити, щоб базовий рахунок мав захист від арешту.

¹ <https://www.die-dk.de/kontofuehrung/basiskonto/>

Заборона на наявність кількох рахунків, захищених від арешту

Лише один поточний рахунок кожної особи може мати захист від арешту. Використання кількох рахунків, захищених від арешту, заборонене та переслідується законом. Змінюючи рахунок, особливо важливо впевнитися, що перед перетворенням нового рахунку на рахунок, захищений від арешту, скасовано функцію захисту від арешту для попереднього рахунку. Якщо потрібно, ваша кредитна організація надасть вам підтримку під час зміни рахунку.

Захист спільного рахунку від арешту

Відповідно до закону захищеними від арешту можуть бути лише окремі рахунки. Спільний рахунок (наприклад, рахунок подружжя) не може використовуватися як рахунок, захищений від арешту. Якщо спільний рахунок буде арештовано, кредитна організація може здійснювати виплати кредиторам з суми на рахунку лише через місяць після накладення арешту (а саме після рішення суду про обов'язкову виплату заборгованої суми кредиторам). Протягом цього місяця кожен із власників рахунку може або повинен створити для себе окремий рахунок, якщо такого ще немає. Протягом періоду, що триває місяць, власники рахунку можуть перерахувати власну частину грошей на цей окремий рахунок. Протягом цього місяця можна перенести інші власні кредити. Зазвичай сума на рахунку розподіляється відповідно до кількості власників. Якщо власників рахунку двоє, то сума ділиться наполовину, якщо власників троє, то кожен отримує третину тощо. У певних окремих випадках власники спільного рахунку та кредитор можуть домовитися про інших принцип розподілу грошей. Проте для цього потрібно отримати дозвіл кредитора, який наклав арешт на спільний рахунок. Про інший принцип розподілу потрібно сповістити кредитну організацію в текстовій формі (за допомогою листа, факсу або електронного листа).

Окремий рахунок боржника, на якого накладено арешт, повинен бути рахунком, захищеним від арешту, щоб боржник мав доступ до перенесених коштів (власної частки спільного рахунку) у рамках боргових зобов'язань. Для власника рахунку, на якого не накладено арешт, не потрібен рахунок, захищений від арешту. Ваша перенесена частка суми на рахунку зі спільного рахунку більше **не** підпадають під арешт.

Після завершення місячного періоду перенесення кредитів зі спільного рахунку на окремий рахунок **не буде** можливим. Власники спільного рахунку повинні протягом місяця перенести інші кредитні виплати (що стосуються зарплати, пенсії, соціальної допомоги) на окремий рахунок. Проте потрібно впевнитися, що списання (наприклад, плата за оренду житла, електроенергію, страхування тощо) будуть здійснюватися з окремого рахунку. Спільний рахунок потрібно анулювати до кінця місячного періоду. Після цього не буде можливим занесення на рахунок жодних кредитів, які також не виплачуватимуться кредиторам.

Можливе перетворення на рахунок, на який не може бути накладено арешт, навіть після накладення арешту

Можна подати запит на перетворення на рахунок, на який не може бути накладено арешт, навіть якщо на поточний рахунок уже накладено арешт. Якщо перетворення на P-рахунок буде здійснено протягом одного місяця з моменту прийняття судом рішення про арешт рахунку й обов'язкову виплату заборгованої суми кредиторам

Рахунок, на який не може бути накладено арешт (Р-рахунок)

(кредитні організації виконують операцію протягом трьох робочих днів), захист Р-рахунку починає діяти з моменту прийняття судом рішення про арешт рахунку й обов'язкову виплату заборгованої суми кредиторів. В іншому разі захист рахунку стане можливим пізніше.

Автоматичний захист від накладення арешту. Основний неоподатковуваний мінімум

Якщо на Р-рахунок накладено арешт, власник рахунку отримує автоматичний захист від арешту на основний неоподатковуваний мінімум, що наразі становить **1260,00** євро на календарний місяць. Для використання коштів, на які не можна накласти арешт, на Р-рахунку, потрібно мати в цей час відповідну суму на рахунку.

Після арешту рахунку його власник може без обмежень користуватися коштами, що становлять не більше основного неоподаткованого мінімуму (надсилати перекази, здійснювати довгострокові доручення і пряме дебетування). Вид доходу (заробітна плата, соціальна допомога, повернення податку тощо) не має значення; сума коштів, на яку не можна накласти арешт, дійсна на поточний календарний місяць.

Приклад одинокої матері

- Поточний дохід від роботи становить 1800,00 євро. Крім того, нараховується допомога на дитину в розмірі 219,00 євро.
- У момент прийняття судом рішення про арешт рахунку й обов'язкову виплату заборгованої суми кредиторів сума на рахунку становить 2019,00 євро.
- 1260,00 євро з 2019,00 євро автоматично захищені від арешту, навіть якщо арешт буде накладено в кінці місяця.

Вищий неоподатковуваний мінімум, якщо наявне підтвердження

Сума коштів на P-рахунку, на який не можна накласти арешт, може бути вищою за автоматично визначений основний неоподатковуваний мінімум з огляду на життєві обставини власника рахунку (боржника), що вказано нижче. Це особливо стосується випадків, коли боржник здійснює догляд за однією особою або більшою кількістю осіб або надає певну соціальну допомогу або послуги третім особам (наприклад, співмешканцю, пасинку або падчерці) відповідно до закону Закону про надання соціальної допомоги особам, що претендують на отримання притулку. Для таких випадків передбачено вказані далі розміри неоподатковуваного мінімуму:

- 1731,44 євро за наявності зобов'язання з догляду за однією особою;
- 1994,09 євро за наявності зобов'язання з догляду за двома особами;
- 2256,74 євро за наявності зобов'язання з догляду за трьома особами;
- 2519,39 євро за наявності зобов'язання з догляду за чотирма особами;
- 2782,04 євро за наявності зобов'язання з догляду за п'ятьма особами (або більшою кількістю осіб).

Крім того, арешт не накладається на грошові виплати Центрив матері й дитини, і певні види соціальної допомоги, які покривають додаткові витрати, що виникли внаслідок тілесних ушкоджень (наприклад, соціальна пенсія, допомога особам із важкою формою інвалідності відповідно до Закону про забезпечення жертв війни, допомога за самостійний догляд як відшкодування державного страхування на випадок необхідності постійного догляду або допомога незрячим людям, що постраждали внаслідок нещасного випадку). Такі самі умови поширюються і на певні види соціальної допомоги боржнику, які перевищують розмір основного неоподатковуваного мінімуму, а також певні інші виплати, що не підпадають під арешт, і доплати. Щоб отримати консультацію з цього приводу, зверніться до акредитованого консультативного бюро з питань заборгованості й неіездатності фізичних осіб-споживачів.

Також не може бути накладено арешт на одноразову соціальну допомогу (наприклад, вартість поїздки класу, комплект одягу для новонародженої дитини). Крім того, арешт не накладається на допомогу на дитину, а також надбавка до зарплати на дитину, які надходять на P-рахунок.

Щоб було встановлено вищий неоподатковуваний мінімум, власник рахунку повинен надати кредитній організації відповідне підтвердження (від органів соціального захисту або консультативного бюро з питань заборгованості й неіездатності фізичних осіб-споживачів, роботодавця, служби в справах сім'ї, адвоката або податкового консультанта), що дає право на підвищення основного неоподатковуваного мінімуму.

Товариство з питань консультації організацій, що мають боргові зобов'язання, і Німецьке кредитне господарство розробили зразок бланку підтвердження² для всіх федеральних земель. Проте це не означає, що буде прийматися лише цей зразок підтвердження, оскільки законом не передбачено обов'язковий зразок. Утім, відповідальні установи або особи можуть використовувати зразок бланку підтвердження.

² <https://www.die-dk.de/kontofuehrung/pfaendungsschutzkonto/>

Якщо одна або дві вказані вище установи не надають підтвердження (що стосується виплати соціальної допомоги), компетентний суд або компетентна установа державного кредитора (наприклад, податкова інспекція або міський ощадний банк) повинні прийняти рішення щодо цієї справи.

Приклад одинокої матері (продовження)

- Поточний дохід від роботи становить 1800,00 євро. Крім того, нараховується допомога на дитину в розмірі 219,00 євро.
- У момент прийняття судом рішення про арешт рахунку й обов'язкову виплату заборгованої суми кредиторів сума на рахунку становить 2019,00 євро.
- 1260,00 євро з 2019,00 євро автоматично захищені від арешту, навіть якщо арешт буде накладено в кінці місяця.
- Якщо власниця рахунку підтверджує отримання матеріальної допомоги за допомогою бланку підтвердження або підтвердження заробітної плати від роботодавця, що доводить зобов'язання з догляду, і надає документальне підтвердження отримання допомоги на дитину на рахунок, то арешт не накладається на таку суму: 1731,44 євро + 219,00 євро = 1950,44 євро.

Рішення про зняття арешту за запитом

Якщо зарахований на P-рахунок, на який накладено арешт, дохід від роботи, компенсація заробітної плати (наприклад, пенсія за віком, виплати у зв'язку з хворобою, допомога по безробіттю) або прибуток особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, перевищує автоматично захищений основний неоподатковуваний мінімум або підвищений мінімум, власник рахунку повинен звернутися до компетентного суду, щоб отримати дозвіл на видачу арештованих коштів в окремих випадках (наприклад, за допомогою таблиці арешту коштів або в разі виплати різдвяної премії, виплат, пов'язаних із відрядженнями, понаднормовою роботою тощо). Якщо арешт накладають державні кредитори (наприклад, податкова інспекція, фонд медичного страхування тощо), за це відповідає компетентна установа державного кредитора.

В окремих випадках, зокрема у випадку арешту через вимогу на отримання аліментів, на запит кредитора

компетентний суд може встановити нижчий основний неоподатковуваний мінімум. Кредитна організація повинна дотримуватися цієї суми коштів, на які не може бути накладено арешт, навіть якщо вона нижча, ніж та, що передбачена законом.

Приклад одинокої матері (продовження)

- Якщо власниця рахунку підтверджує отримання матеріальної допомоги за допомогою бланку підтвердження або підтвердження заробітної плати від роботодавця, що доводить зобов'язання з догляду, і надає документальне підтвердження отримання допомоги на дитину на рахунок, то арешт не накладається на таку суму: 1731,44 євро + 219,00 євро = 1950,44 євро.
- Згідно з таблицею арешту рахунку та відповідно до зобов'язання з догляду, з 1800 євро доходу від роботи лише на 37,96 євро накладено арешт. Тому особа повинна подати компетентному суду або компетентній установі заявку на зняття арешту, щоб відтепер установити таку суму коштів на календарний місяць, на яку не накладатиметься арешт: 1762,04 євро та 219,00 євро допомоги на дитину (усього 1981,04 євро).

Перенесення на три наступних календарних місяці (запит на накопичення)

Якщо власник рахунку не використав захищені від арешту кошти, залишок коштів можна перенести на максимум **три** місяці. Він доступний додатково разом із захищеною від арешту місячною сумою коштів. Таким чином підвищується захищена від арешту сума коштів на подальші місяці. Перенесена сума коштів буде спершу використана в наступному місяці.

Зверніть увагу: Можна перенести лише наявну суму коштів.

Приклад одинокої матері (продовження)

- Компетентний суд або компетентна установа визначили на запит боржниці, що сума, захищена від арешту, становитиме всього 1762,04 євро. До цієї суми додаються 219,00 євро допомоги на дитину, що не підпадають під арешт завдяки документу-підтвердженню або розпорядженню щодо допомоги на дитину.
- Якщо до кінця місяця власниця рахунку використає лише 1000 євро, захищених від арешту, і допомогу на дитину, тобто всього 1219 євро, тоді невикористані захищені від арешту кошти, що становлять 762,04 євро, буде (автоматично) перенесено на наступні місяці до трьох разів.
- **Зверніть увагу:** Якщо протягом трьох наступних місяців не буде всього принаймні 762,04 євро, тоді припиниться перенесення суми. Кредитна організація сповістить її, якщо сума коштів може зникнути до кінця місяця.
- Із кредитних коштів, які наступного місяця будуть на рахунку, невикористану частину можна знову перенести на три наступні календарні місяці. Проте сума коштів, які можна перенести на наступні місяці, обмежена. Можна переносити лише ту, яка в попередньому місяці була зарахована як нова захищена від арешту сума.

Захист від арешту доступний також і для самозайнятих осіб

Захист мінімальної суми та підвищений захист мінімальної суми, доступний за допомогою бланку підтвердження або письмового рішення, поширюється також і на дохід самозайнятих осіб. Суд або компетентна установа можуть установити вищий розмір неоподаткованого мінімуму, захищеного від арешту, самозайнятого власника рахунку. Як правило, для цього суду потрібно підтвердити місячну зарплату нетто після вирахування виробничих витрат від прибутку.

Рахунок, на який не можна накласти арешт, — завжди рахунок, на який нараховується кредит

Відповідно до закону Р-рахунок може бути винятково рахунком, на який нараховується кредит. Захист від арешту надається в розмірі відповідного неоподаткованого мінімуму, тільки якщо сума доступна у відповідному розмірі. Це означає, що, наприклад, на Р-рахунку не дозволено овердрафт або перевитрату коштів. Використання кредитної картки в такому разі більше не можливе, якщо тільки не йдеться про передоплачену кредитну картку.

Захист рахунку з дебетовим залишком

Якщо на рахунку, який не арештовано, є дебетовий залишок, власник рахунку може подати запит на перетворення на Р-рахунок. Оскільки на Р-рахунку повинні бути кошти, дебетовий залишок потрібно зняти з рахунку. Для цього кредитна організація може відкрити другий рахунок або субрахунок. Якщо власник рахунку подав запит на перетворення на Р-рахунок, кредитна організація більше не може списувати кредити в розмірі (підвищеного) мінімального неоподаткованого мінімуму з дебетового залишку. У такий спосіб гарантується, що також особи з рахунком, витрати з якого перевищують надходження, можуть покрити витрати на проживання в межах суми коштів, на які не може бути накладено арешт. Рекомендовано здійснити повернення дебетового залишку, щоб позбутися боргу перед організацією, що обслуговує ваш рахунок.

Якщо на рахунок, операції з якого здійснюються за власні кошти власника рахунку, буде накладено арешт, кредитній організації так само заборонено списувати кошти та здійснювати погашення заборгованості.

Важливо: Для цього власник рахунку обов'язково повинен протягом місяця після накладення арешту подати запит на перетворення на Р-рахунок.

Завершення використання функції Р-рахунку

Власник рахунку може за чотири дні до кінця місяця подати запит у кредитну організацію, щоб функцію Р-рахунку було скасовано. Наприклад, можна подати запит, погасивши заборгованість після арешту, або якщо Р-рахунок потрібно встановити на інший поточний рахунок. Рахунок далі обслуговуватиметься відповідно до попередніх умов без змін. Можна знову подати запит на використання кредитної картки або кредитного ліміту.

Розпорядження про недопустимість накладення арешту

За запитом власника рахунку компетентний суд може прийняти розпорядження, що на рахунок, захищений від арешту, не накладатиметься арешт на період часу до дванадцяти місяців. Для цього власник рахунку повинен надати докази, що протягом шести місяців до подання запиту на рахунок було зараховано лише кошти, на які не накладено арешт. Він повинен довести, що протягом шести наступних місяців те саме буде з іншими отриманими коштами. Якщо компетентний суд видає розпорядження про недопустимість накладення арешту (на період часу до дванадцяти місяців), власник рахунку не повинен виконувати жодних подальший дій для отримання захисту рахунку від арешту, якщо протягом періоду дії розпорядження на рахунок не буде накладено інший арешт.

Проте він повинен **вчасно подати новий запит** на видачу розпорядження про недопустимість накладення арешту.

Сповіднення кредитного бюро

Законом передбачено, що кредитна організація повідомляє кредитне бюро, наприклад SCHUFA, про створення, видалення і відкликання рахунку, захищеного від арешту. Це потрібно, щоб запобігти зловживанням і відкриттю кількох рахунків, захищених від арешту, однією особою. Кредитна організація отримує на свій запит повідомлення від кредитного бюро про те, чи у власника рахунку є інший рахунок, захищений від арешту, в іншій кредитній організації, лише якщо власник рахунку хоче перетворити свій рахунок на рахунок, на який не можна накласти арешт. В інформації про платоспроможність власника рахунку не буде розкрито, що у власника рахунку є рахунок, захищений від арешту.